

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОИЗВОДЊУ ГУМАРСКИХ И ХЕМИЈСКИХ
ПРОИЗВОДА TRAYAL КОРПОРАЦИЈА АД, КРУШЕВАЦ ЗА
2021. ГОДИНУ**

по ревизији финансијских извештаја за 2021. годину

**Број: : 400-64/2022-06/16
Београд, 21. новембар 2022. године**

Садржај:

1. УВОД.....	3
2. НЕПРАВИЛНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА	4
2.1. Интерна финансијска контрола	4
2.1.1. Финансијско управљање и контрола.....	4
2.1.2. Интерна ревизија.....	4
2.1.2.1. Опис неправилности	4
2.2. Биланс стања.....	5
2.2.1. Нематеријална имовина.....	5
2.2.2. Некретнине, постројења и опрема.....	5
2.2.3. Залихе	6
2.2.4. Друга потраживања.....	7
2.2.5. Дугорочна резервисања и обавезе	8
2.2.6. Одложене пореске обавезе	8
2.3. Биланс успеха	9
2.3.1. Трошкови производних услуга	9
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА	9

1. УВОД

У Извештају о ревизији финансијских извештаја Предузећа за производњу гумарских и хемијских производа Trayal корпорација а.д, Крушевац за 2021. годину број 400-64/2022-06/12 од 3. августа 2022. године, Државна ревизорска институција (у даљем тексту: Институција) издала је мишљење са резервом.

С обзиром на то да све откривене неправилности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије захтевала достављање одазивног извештаја.

Предузеће за производњу гумарских и хемијских производа Trayal корпорација а.д, Крушевац у остављеном року од 90 дана доставило је одазивни извештај који је потписао и печатом оверио заступник правног лица.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених неправилности. У послеревизионом поступку прегледали смо одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо неправилности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања, и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕПРАВИЛНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

2.1. Интерна финансијска контрола

2.1.1. Финансијско управљање и контрола

2.1.1.1. Опис неправилности

Друштво није успоставило адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору јер није донело стратегију управљања ризиком и није доставило Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину Министарству финансија - Централној јединици за хармонизацију, што није у складу са чланом 7 став 2 и чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2.1.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају Друштво је навело да ће донети стратегију управљања ризиком, спровести контролне активности, праћење процену система и надзор над применом писаних процедура од стране запослених и обезбедити редовно ажурирање постојећих и доношење нових процедура како би се циљеви и задаци Друштва реализовали на ефикасан и економичан начин у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су докази:

- 1) Акциони план.

2.1.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.1.2. Интерна ревизија

2.1.2.1. Опис неправилности

Друштво није успоставило и организовало интерну ревизију на један од начина предвиђених одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

2.1.2.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају Друштво је навело да је ће успоставити интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су докази:

- 1) Акциони план.

2.1.2.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.2. Биланс стања

2.2.1. Нематеријална имовина

2.2.1.1. Опис неправилности

Друштво није на крају извештајног периода за нематеријалну имовину у припреми у износу од 37.953 хиљаде динара, која потиче из ранијих година и за коју није вршило додатна улагања у претходних пет година, утврдило фазу реализације у којој се поменута средства налазе, нити је оценило да ли постоје назнаке умањења вредности на основу којих би требало проценити надокнадиви износ средства и евентуално свођење књиговодствене вредности наведене нематеријалне имовине у припреми на надокнадиву вредност, у складу са захтевима параграфа 111 МРС 38 Нематеријална имовина и параграфа 9 МРС 36 Умањење вредности имовине, због чега изражавамо резерву на исказано стање нематеријалне имовине у припреми у износу од 72.053 хиљаде динара.

2.2.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају Друштво је навело да ће, до 31. марта 2023. године, односно до дана достављања редовних финансијских извештаја за 2022. годину надлежној агенцији за привредне регистре, стручне службе извршити усклађивање књиговодственог са стварним стањем нематеријалне имовине у припреми и да ће у зависности од резултата пописа утврђене ефекте евидентирати у пословним књигама у складу са чланом 20 Закона о рачуноводству и чланом 9 Правилника о о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су докази:

- 1) Акциони план.

2.2.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.2.2. Некретнине, постројења и опрема

2.2.2.1. Опис неправилности

Друштво је на дан 31. децембар 2021. године исказало инвестиционе некретнине по фер вредности у износу од 489.937 хиљада динара, док је у усвојеним рачуноводственим политикама дефинисано да се инвестиционе некретнине након почетног признавања исказују по набавној вредности, што није у складу са параграфом 56 МРС 40 Инвестиционе некретнине и параграфом 10 МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке. Осим наведеног, Друштво је у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило да се инвестиционе некретнине вреднују по фер вредности, а које се према усвојеним рачуноводственим политикама исказују по набавној вредности, што није у складу са параграфом 75 МРС 40 Инвестиционе некретнине. Због наведеног, изражавамо резерву на исказано стање инвестиционих некретнина у износу од 489.937 хиљада динара.

2.2.2.2. Исказане мере исправљања

Друштво је у одазивном извештају навело да ће инвестиционе некретнине исказати по набавној вредности, а у складу са усвојеним рачуноводственим политикама, до рока за предају наредног сета финансијских извештаја.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су докази:

- 1) Акциони план.

2.2.2.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.2.2.4. Опис неправилности

Друштво је у оквиру некретнина, постројења и опреме у припреми исказало грађевинске објекте који се налазе у употреби, што није у складу са захтевима параграфа 7 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема. За наведена средства, Друштво није у складу са параграфом 41 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, вршило обрачун амортизације од периода када су била расположива за употребу до краја извештајног периода. Због наведеног, изражавмо резерву на исказано стање некретнина, постројења и опреме у припреми у износу од 662.122 хиљаде динара.

2.2.2.5. Исказане мере исправљања

Друштво је у Одазивном извештају навело да је преиспитало и утврдило вредност објеката који су расположиви за употребу и исте је евидентирало у половним књигама у складу са МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, а на основу записника о квантитавном о квалитативном пријему и активирању основног средства надлежне комисије. Даље, у Одазивном извештају, Друштво је навело да ће остале објекте који су у припреми, евидентирати као основна средства у употреби онда када за то буду испуњени услови предвиђени усвојеним рачуноводственим политикама. Све спроведене мере биће исказане у финансијским извештајима за 2022. годину.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су докази:

- 1) Одлука број ОВ0 – 013.01 од 1. септембра 2022. године;
- 2) Записници о квантитативном и квалитативном пријему и активирању основног средства;
- 3) Пописна листа средстава од 22. септембра 2022. године;
- 4) Налог за књижење број 224700000562 од 22. септембра 2022. године.

2.2.2.9 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.3. Залихе

2.2.3.1. Опис неправилности

Друштво није успоставило погонски обрачун трошкова на начин да се залихе недовршене производње и готових производа вреднују по нижој цени од цене коштања или нето оствариве вредности, јер је у обрачун цене коштања учинака, укључило директне и индиректне трошкове без утврђених критеријума, и трошкове који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање, што није у складу са параграфима 12 - 18 МРС 2 Залихе. Због наведеног, изражавамо резерву на исказано стање залиха недовршене производње и готових производа у износу од 913.622 хиљаде динара.

2.2.3.2. Исказане мере исправљања

Друштво је у Одазивном извештају навело да ће донети интерни акт којим се одређује метод алокације директних и индиректних трошкова по носиоцима, а залихе недовршене производње и готових производа исказивати у складу са МРС 2 Залихе. Такође, Друштво наводи да ће применити наведени интерни акт и евидентирати залихе готових производа и недовршене производње у датом року за отклањање неправилности: до 31. марта 2023. године, односно до истека рока за достављање редовних финансијских извештаја за 2022. годину.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су докази:

- 1) Акциони план.

2.2.3.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.2.4. Друга потраживања

2.2.4.1. Опис неправилности

Друштво није извршило правилну процену вредности залиха, у складу са параграфом 9 МРС 2 Залихе, јер залихе материјала и робе у малопродајном објекту – хотел Јастребац није исказало на основу веродостојне рачуноводствене исправе у смислу члана 9 Закона о рачуноводству из које се може сазнати основ, врста и садржај пословне промене. Осим наведеног, Друштво је наведене залихе материјала и робе евидентирало на рачуну друга потраживања, што није у складу са одредбом члана 13 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. Због наведеног изражавамо резерву на исказано стање других потраживања у износу од 55.355 хиљада динара.

2.2.4.2. Исказане мере исправљања

Друштво је у Одазивном извештају навело да је надлежна пописна комисија извршила попис залиха материјала и робе у малопродајном објекту-хотел Јастребац и да је након извршеног пописа у својим пословним књигама извршило потребна књижења и ускладило књиговодствено стање са стварним стањем. Такође, Друштво је навело да залихе робе води по малопродајним ценама, при чему сваки улаз робе прати калкулација малопродајне цене. Излаз залиха робе врши се на основу оствареног промета робе по малопродајним ценама током једног обрачунског периода. Залихе сировина за храну воде се по просечним набавним ценама, њихов улаз се књижи на бази робно-пријемног листа, а раздужење ових залиха се врши на дневном нивоу на бази норматива за припремање хране.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су докази:

- 1) Одлука о формирању комисије за попис 5. августа 2022.године;
- 2) Пописне листе на дан 31. август 2022.године;
- 3) Извештаји о извршеном попису од 1. септембра 2022.године;
- 4) Отпремнице и пријемнице робе;
- 5) Налози за књижење 22-4250-000015 и 22-4250-000016 од 30. септембра 2022.године;
- 6) Калкулације цена и картице аналитичких рачуна групе 13 – роба.

2.2.4.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.5. Дугорочна резервисања и обавезе

2.2.5.1. Опис неправилности

Друштво није у 2021. и ранијих година вршило резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених, што није у складу са захтевима параграфа 4 и 5 МРС 19 Примања запослених. Због наведеног изражавамо резерву на исказано стање дугорочних резервисања у износу од 2.338 хиљада динара.

2.2.5.2. Исказане мере исправљања

Друштво је у Одазивном извештају навело да ће извршити резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених у складу са захтевима параграфа 4 и 5 МРС 19 Примања запослених и да ће ефекте евидентирати у пословним књигама.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су докази:

- 1) Акциони план.

2.2.5.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.2.6. Одложене пореске обавезе

2.2.6.1. Опис неправилности

Друштво није у 2021. и ранијих година вршило обрачун одложених пореских средства односно обавеза на основу привремених разлика између неотписане вредности средстава у финансијским извештајима, засноване на рачуноводственим прописима и неотписане вредности средстава у пореском билансу, засноване на пореским прописима, као ни по основу дугорочних резервисања и формираних ревалоризационих резерви. Необрачунавањем одложених пореских средстава односно обавеза, Друштво није поступило у складу са захтевима МРС 12 Порези на добитак.

2.2.6.2. Исказане мере исправљања

Друштво је у Одазивном извештају навело да ће након спроведених књижења за 2022. годину извршити обрачун одложених пореских средстава у складу са захтевима МРС 12 Порези на добитак и исте евидентирати у пословним књигама у складу са захтевима МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке до израде редовних финансијских извештаја за 2022. годину.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су докази:

- 1) Акциони план.

2.2.6.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.3. Биланс успеха

2.3.1. Трошкови производних услуга

2.3.1.1. Опис неправилности

Друштво је у току 2021. године вршило адаптацију (грађевински и водоинсталатерски радови) у закупљеном пословном простору – Касарна Рудо, Република Босна и Херцеговина у износу од 9.604 хиљаде динара и наведене грађевинске радове евидентирало као трошкове производних услуга, уместо као повећање вредности улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми у складу са захтевима параграфа 7 – 10 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема као повећање вредности улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми.

Поступајући на тај начин, Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2021. године, потценило улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми и преценило трошкове производних услуга у износу од 9.604 хиљаде динара.

2.3.1.2. Исказане мере исправљања

Друштво је у одазивном извештају навело да је извршило отклањање наведене неправилности и у складу са захтевима параграфом 10 МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, умањило вредност губитака ранијих година и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми у износу од 9.604 хиљаде динара.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су докази:

- 1) Одлука од 31. августа 2022. године;
- 2) Налог за књижење број 22-4700-000513 од 31. августа 2022. године.

2.3.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо Одазивни извештај, који је поднело Предузеће за производњу гумарских и хемијских производа Трауал корпорација а.д, Крушевац. Оценили смо да је одазивни извештај који је потписало и печатом оверило овлашћено лице Предузећа за производњу гумарских и хемијских производа Трауал корпорација а.д, Крушевац, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације. Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања, описане у одазивном извештају, који је поднело Предузеће за производњу гумарских и хемијских производа Трауал корпорација а.д, Крушевац, задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37 Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаних у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених неправилности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
21. новембар 2022. године